

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Vita Et Institvto S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris.
Libri Qvinque**

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

XX. Seruitutis fructus qua[m] Matri Virgini Societas profitetur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

egere fata, interdum coeli clementia, & tepore; rigore interdum, ac gelu; vt altero germinent, altero radicem demittant altius: iisdem egent etiam Christi plantæ, in Ecclesia ad Dei gloriam confite: vt enim virtutem iusta laus prouehit; sic animi robur aduersæ conflictationes. Gaudeat R. V. eodem iure Societatem regi, quo primigenia olim Ecclesia; va Roma! si Chartagine caruerit, va Societati, si concertantium impugnatione. Id vnun à R. V. efflicim peto, vt pro suo charitatis perfectæ studio, à Deo exoret ne vnus culpam vniuersi luamus. Quod præ quouis alio hac in re pertimesco. [Ita ille. Vlissipone Martij vltimo 1556.

XIX.

Aug. in Ps.
96.

B. Virgo
Deipara So-
cietatem do-
mi sue na-
tam, vt rem
suam iucetur.

Dixi de natali Societatis loco; addo de tempore de quo inter alia compendio tradita, narrat Simon Rodericius, vnus ex decem Ignatij sociis concepta in domo Deiparæ Virginis Societate, diæque illi præ omnibus sacro fuisse communi Patrum, suffragio, ipsius tutelæ Societatem eandem ab ipsis concreditam; delectam exinde Virginem in Societatis parentem, illoque tum sese, primùmque illud votum; tum verò spes omnes ita eius è manu pendere voluisse, vt certò considerent, sua consilia ipsius auspiciis in Christi gloriam feliciter exitura. Iam quisquis parenti optimæ fidelem, atque intimè deuotam, Societatis seruitutem hinc quidem attenderit; hinc verò illam seruitutem quam profusus, & singularibus Dei donis Societati Virgo rependerit, profectò intelliget, iam tum nexum teneritatis quendam velut matrem, & filios iunxisse, & mutuas vices officiosæ clientelæ, & beneficentiæ herilis velut inter seruos, & dominam constituisse. Vt enim certò Reginam Virginem, propius tangit filij gloria, quàm sua; & exhibitos filio honores, vitro sibi imputat reponendos: ita dubitari non potest religiosam familiam, Iesu Filij sui sanctis obsequiis penitus consecratam, quin præcipuo affectu complexa sit, ex iis nempe compositam, qui vt loquitur Pius V. *Verè mundi huius relictis illecebris, ad eò Seruatori suo se dedicarunt, vt conculcatis thesauris, quos arugo & tinea comedit; lumbisque paupertate, & humilitate præcinctis, non contenti terrarum finibus, vsque ad Orientales & Occidentales Indias penetrauerunt eorum aliquos ita Domini amor perstrinxerit, vt etiam proprii sanguinis prodigi, vt verbum Dei inibi efficacius plantarent, Martyrio voluntario se supposuerint, perque eorum spiritualia Exercitia, etiam regna ipsa fidem agnouerint.* Si pari vt aiebantgressu, crescentem filij gloriam materna sequitur, & quanto filij honoribus additur, tanto gloriosior fit mater, clarum videtur Deiparam Societatem filij sui, afferuisse sibi tanquam suam, vt pote cuius laboribus iam tum prospiceret, agnoscendum latè à populis filium, propagandam illius fidem, augendam gloriam cum ingenti quæstu innumerabilium animarum.

XX.

Seruitutis
fructum quæ
Matri Vir-
gini Socie-
tas profita-
tur.

Præter hæc tamen officia quibus Societas filio seruiens, simul etiam matri obsequitur, habet alia erga illam propriè nec pauca nec leuia. Imprimis enim haud facile dictu est, quantum possit ad clientelas Deiparæ magno numero proferendas, orbe toto ab Societate iuuentutis educatio suscepta, qua non magis quidem ingenia literis, quàm pietate animi excoluntur.

tuntur, sed peculiari cura Virginis cultui studetur. Hoc enim imbuti iuue-
 nes, illi se statim initio solenni formula ritúque se addicunt, sua illi per-
 petua obsequia obstringunt, hanc sibi æternum venerandam, æternum ma-
 trem profitentur. Quæ institutio in omnibus Societatis Collegiis constan-
 ter viget, florentibus illic sodalium cœtibus qui magnæ parenti sub variis
 festorum titulis militant. Ex quo si nihil aliud rediret boni, nisi quod par-
 uuli ad eam deducantur, quibus ad se patere aditum iubebat Christus, res
 esset non parui æstimanda, quàm gratum enim spectaculum Virgini tot
 adolescentum millia suis coram facellis vbique gentium distincta, ad cele-
 brandas, legendas, audiendâsque laudes suas festis diebus conuenire, in sui
 cultum & honorem lectionibus sacris attendere, visere pauperos in noso-
 comiis, diuino epulo, saltem quot mensibus refici, aliâque obire, pietatis,
 & pœnitentiæ munera, quorum illa ætatula capax est. Verùm hoc insuper
 vsu compertum est, primigenia hæc virtutis semina nunquam interire, sed
 altis radicibus durare, & crescere, lætôque fructuum prouentu vitam om-
 nem ditare consequentem. Quantum verò hac officiosa sodalitatum suarum
 obseruantia delectetur adedò multiplex in earum alumnos eius beneficentia
 testatur, ut possit grâde volumen implere: eius sunt miris modis vitata iuueni-
 bus hominis vtriusque pericula; conuersiones morum patentibus tam nouæ,
 ac lætæ quàm contra spem editæ. Magni fortissque animi Heroica decora, in
 propugnando potissimum castimonie candore; frequens, nec ea vulgaris
 impulsio ad religiosos Ordines capessendos, qui hoc annuo, lætôque reditu
 perpetuò augentur; eiusdem Virginis obiecta interdum præsentia, etiam
 quandoque prælectiones grammaticas, non aspernata familiariter puero
 tradere, denique inter eius brachia obitu mortis iuuenum sanctæ. Nunc
 si tantoperè illi placet, exhibitus à pueris honor, quàm caros habebit à
 quibus illa instituantur disciplina: Henricus IV. cognomento, & re ipsa
 Magnus, Societatem restituens, seu calumniis, siue hæretica factione Gal-
 liæ exulem, præclara commendatione, Parisiensi curiam iubebat perpende-
 re, iuuenum plus centum millia intra paucos annos, nostris è Gymnasis pro-
 gressa, in Iurisperitos, Philosophos Mathematicos, Medicos, morum ac
 Theologiæ magistros easisse, magno regni totius ornamento, & utilitate;
 quantam ergo est apud cœli Reginam Societas commendationem habitu-
 ra, quàm certum fauoris, & tutelæ pignus, in educatione innumerabilium
 iuuenum, quos in regni ipsius splendorem toto orbe format, & expolit?
 Nec ista adolescentiæ ad Deiparæ cultum eruditione, inferior est, & officij
 minoris, librorum de illa scriptio, qui absque numero ex Societate pro-
 dierunt, quæ incitandæ populorum erga illam venerationi; quæ suggeren-
 dæ concionibus sacris laudum ipsius materiæ; quæ ad vindicandas tum
 contra hæreticos, tum alios ipsius glorias. In quo non obscure illud eni-
 tuit, qua nocte nuntiati Verbi diei præuia, Monserrati post milites vigilias,
 enssem Virgini matri sacrauit Ignatius, quo ipsam de Mauro sacrilego vl-
 cisci voluerat. Fuisse Ignatium ab ea conscriptum in militem suum, instru-

Etumque ab ea ensibus lacu intinctis meliori, hoc est stylo, & linguis Canisij, Turriani, Richeomi, Cottoni, Pelletarij, qui Doctor Virginis, cognomento illustri, hinc dici meruit, & aliorum è suis complurium qui aulos Virginem Dei Matrem, sceleratis linguis appetere, huius ætatis hæreticos fortiter expugnarunt. Quò etiam pertinet duplicis illius gloriæ luculenta defensio, vna ab insigni Theologo Turriano, qui rationibus euicit, vt Præsentatio Virginis in fastos Ecclesiæ restitueretur, cum Pio V. Pontifice, insimulata nouitatis ex iis fuisset erasa, ipse veterem eius memoriam, & probatam in Ecclesia venerationem ab antiquis accitam temporibus asseruit, quod sibi quàm gratum accidisset visa est significare Deipara, dum illo ipso sibi festo die, illum in cælum euocauit. Altera Francisci Suaris qui excellentiam meritorum, præ sanctis simul, vniuersis incomparabilem vni Deiparæ tribuit, siue potius aduersus quamplurimas impugnationes vindicauit, cuius obsequij gratiam, ipsa per se Martino Guttiere cæli Regina testata est, qui elucubrandi eius pro se tractatus impulsor Suari fuerat.

XXI.

*B. Virg. erga
Societatem
amorem.*

Societati verò vniuersæ tanquam, sibi addictæ, & peculiari, quantum amoris testata sit, tum primi loquuntur eius ortus & incunabula, tum eius incrementa. Imprimis enim Deiparæ fundatorem Ignatium debet Societas; illa primos satus futuræ sanctitatis Ignatio infudit, inter quos illud est castimoniam donum singulare, quo restinctis affectibus quibusuis, & imaginibus parum castis erasis ex animo, ad vsque obitum à iunctis præstitit certaminibus corporis immunem, cuius doni vis illa præcipua, quæ vitam feruat ab integritatis labe alienam, ab Ignatio parente, hæreditaria in eius familiam transfusa durat, habentque hoc suo quodam iure ipsius nepotes, vt peculiari cultu, demereantur sibi præsidium Virginis, vt possint cum omni ætate, conditione, sexuque, velut in spinis lilia tuti esse, adcoque inter populos barbaræ nuditatis, vbi ex solitudine sociorum, & incolarum libidine, prona foret in lapsus natura, nisi sustentaretur præsidio Virginis (quod quisque sibi, vt nouit optimè, exposcit) essetque hoc pars eius Gratiæ quæ vocationi tribuitur; opis videlicet copiosæ atque affluentis ad instituti munera tuto, & feliciter obeunda vocatis, cælitus destinatæ. Hinc illa Deo laus frequens & tenera ab vno ex antiquissimis nostrorum Patrum ob tria quæ suspiciebat in Societate, optabátque ad hoc à posteris suspici, vt ea deteri nunquam paterentur; Vnum, tanta tot hominum inter se consensus, diuersis licet ex nationibus editorum: Secundum, tanta & sanguinis, & scientiarum præstantia, tam ab omni præstantiæ ambitu, & sui opinione aliena. Tertium, in tam numerosa, florentique iuuentute, casti, & honesti tanta integritas, creuit deinceps Ignatius in sinu optimæ parentis, beneficiorum eius singularium proflua vbertate, dum illi quamdiu vixit familiarem sui conspectum fecit, nunc sola, quandoque cum filio, modo quasi posita maiestate humanius, perducens nonnunquam ad Augustissimam Trinitatem, vt quarto libro narrabitur, nouis tamen semper adiectionibus